

Uszczegółowienie w zakresie wymaganej dokumentacji oraz metodologia badania wiarygodności finansowej w konkursach programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności

KOGO NIE DOTYCZY WYMÓG ZŁOŻENIA DOKUMENTACJI DO BADANIA WIARYGODNOŚCI FINANSOWEJ

- wnioskodawców, którzy składają wniosek o dofinansowanie do 60 000 EUR włącznie,
- instytucji publicznych, w tym organizacji państw członkowskich,
- organizacji międzynarodowych,
- osób fizycznych,
- osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą,
- kościelnych osób prawnych,
- podmiotów, co do których spełniona jest co najmniej jedna z poniższych przesłanek:
 - nie są objęte obowiązkiem składania sprawozdań finansowych,
 - korzystają z możliwości prowadzenia uproszczonej księgowości,
 - działają krócej niż 2 lata i nie posiadają wymaganej dokumentacji finansowej niezbędnej do przeprowadzenia kompletnej analizy finansowej.
- W pozostałych przypadkach wnioskodawcy są zobowiązani do załączenia do w Systemie Rejestracji Organizacji (ORS) dokumentacji określonej poniżej.

W przypadku osób fizycznych, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą kościelnymi osobami prawnymi lub innymi podmiotami, co do których spełniona jest co najmniej jedna z poniższych przesłanek:

- nie są objęte obowiązkiem składania sprawozdań finansowych;
- korzystają z możliwości prowadzenia uproszczonej księgowości;
- działają krócej niż 2 lata i nie posiadają wymaganej dokumentacji finansowej niezbędnej do przeprowadzania kompletnej analizy finansowej.

zabezpieczenie umowy finansowej przyjmie połączoną formę dwóch zabezpieczeń tj. **weksła własnego in blanco wraz z deklaracją wekslową oraz rozłożenia płatności zaliczkowych na raty**, w szczególności w wysokości lub terminach innych niż standardowo przewidziane dla danego rodzaju umowy.

W przypadku osób fizycznych oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, wymóg wprowadzenia zabezpieczenia będzie miał zastosowanie **niezależnie od kwoty dofinansowania**.

Dodatkowo, w wypadku wnioskodawców będących osobami fizycznymi (prowadzącymi działalność gospodarczą) wymagane będzie oświadczenie¹ o nie/pozostawaniu w związku małżeńskim. Pozostawanie w związku małżeńskim skutkować będzie koniecznością uzyskania i) pisemnej zgody małżonka na zawarcie danej umowy finansowej i zaciągnięcie zobowiązania wekslowego albo ii) oświadczenia o rozdzielności majątkowej.

¹ Wzór oświadczenia zostanie wysłany do wnioskodawców przez pracownika Narodowej Agencji na etapie podpisywania umowy finansowej

DOKUMENTACJA WYMAGANA NA ETAPIE SKŁADANIA WNIOSKU

W przypadku organizacji działającej dłużej niż 2 lata i posiadającej zatwierdzoną dokumentację za co najmniej dwa lata obrotowe

1. **pełna** wersja zatwierdzonych sprawozdań finansowych za trzy/dwa² poprzednie lata, w tym:
 - bilans,
 - rachunek zysków i strat
 - oraz wszystkie pozostałe jego części określone we właściwych przepisach, w tym tych o charakterze opisowym jak:
 - wprowadzenie
 - i dodatkowe informacje
2. **oraz** uchwały zatwierdzające te sprawozdania finansowe.

Ostatnie składane sprawozdanie nie może być starsze niż 18 miesięcy licząc od dnia zakończenia naboru wniosków w konkursie.

lub

W przypadku organizacji działającej krócej niż 2 lata i posiadającej zatwierdzoną dokumentację tylko za ostatni rok

1. **pełna** wersja zatwierdzonego sprawozdania finansowego za ostatni rok, w tym:
 - bilans,
 - rachunek zysków i strat
 - oraz wszystkie pozostałe jego części określone we właściwych przepisach, w tym tych o charakterze opisowym jak:
 - wprowadzenie
 - i dodatkowe informacje
2. **oraz** uchwałę zatwierdzającą sprawozdanie finansowe
3. **oraz** wypełnioną Deklarację finansowo-ubezpieczeniową (wzór Deklaracji finansowo – ubezpieczeniowa – załącznik nr 1)

Dodatkowo

w przypadku instytucji akredytowanych w ramach Erasmus+/ posiadających Znak Jakości w ramach EKS

1. **aktualne³ zaświadczenia** potwierdzające brak zaległości wobec budżetu państwa, z właściwego:
 - Urzędu Skarbowego,
 - Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

i/lub

² za trzy lata jeśli organizacja działa dłużej **niż 3 lata** lub za dwa lata jeśli organizacja działa dłużej **niż 2 lata** i posiada zatwierdzoną dokumentację tylko za dwa ostatnie lata obrotowe.

³ Nie starsze niż 3 miesiące na dzień złożenia dokumentów do NA. NA zastrzega sobie prawo do zażądania aktualizacji opisywanych dokumentów bez podania przyczyn.

W przypadku organizacji składającej pojedynczy wniosek przekraczający 750 000 EUR

1. **sprawozdanie biegłego rewidenta** z badania sprawozdania finansowego (sporządzone przez zewnętrznego audytora). Uwaga: całkowity koszt badania ponosi wnioskodawca.

W przypadku wniosków bez akredytacji, Narodowa Agencja w późniejszym terminie może wystąpić do wnioskodawcy o dostarczenie aktualnych³ zaświadczeń potwierdzającego brak zaległości wobec budżetu państwa, z właściwego:

- Urzędu Skarbowego,
- Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Narodowa Agencja przyjmuje, że przedłożone dokumenty oraz ich części składowe są podpisane zgodnie z wymogami wskazanymi we właściwych przepisach oraz są prawidłowe pod względem formalnym i merytorycznym.

Brak załączenia kompletu dokumentacji będzie skutkowało wezwaniem wnioskodawcy do uzupełnień, a w przypadku odmowy ich dostarczenia, Narodowa Agencja zastosuje mocne zabezpieczenie umowy finansowej (np. weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową z poręczeniem majątkiem prywatnym reprezentantów prawnych organizacji Wnioskodawcy oraz raty refundowane).

FORMA DOKUMENTACJI:

Dopuszczalna forma dokumentacji:

- cyfrowa opatrzona podpisem elektronicznym (np. złożone do właściwych organów publicznych pliki xml),
- wizualizacja sprawozdań finansowych wraz z oświadczeniem wnioskodawcy⁴, że wizualizacja ta została pobrana z plików złożonych do właściwych organów publicznych w formie plików xml,
- skany wraz z oświadczeniem wnioskodawcy⁴, że skany zostały sporządzone z oryginalnych i aktualnych dokumentów, przy czym Narodowa Agencja ma prawo zażądać wersji papierowej bez podawania przyczyn.

Oświadczenia powinny mieć formę pisma, które należy załączyć również jako skan.

Jeden plik powinien odpowiadać jednemu dokumentowi (np. jeden plik zawiera sprawozdanie finansowe za rok 2021, kolejny plik zawiera uchwałę zatwierdzającą to sprawozdanie).

Pliki powinny być właściwie opisane (np. Sprawozdanie finansowe za rok 2021, Uchwała za rok 2021, Oświadczenie wnioskodawcy itd.).

W przypadku technicznego braku możliwości dołączenia dokumentów w Systemie Rejestracji Organizacji (ORS), wnioskodawca może przesłać dokumenty drogą mailową na wskazane adresy:

- sektor Szkolnictwa Wyższego he@erasmusplus.org.pl

⁴ Zgodnie ze wzorem (załącznik nr 4)

- sektor Edukacji Szkolnej se@erasmusplus.org.pl
- sektor Edukacji Dorosłych ae@erasmusplus.org.pl
- sektor Kształcenie i szkolenie zawodowe vet@erasmusplus.org.pl
- sektor Młodzież via@erasmusplus.org.pl
- program Europejski Korpus Solidarności eks@frse.org.pl

wraz z obowiązkowym podaniem numeru wniosku/wniosków.

METODOLOGIA BADANIA WIARYGODNOŚCI FINANSOWEJ

1. Ocena wskaźnikowa na podstawie wytycznych Komisji Europejskiej (KE) dla programu Erasmus+ (E+) oraz Europejskiego Korpusu Solidarności (EKS) , w konkursach w ramach programu E+ i EKS

(a) niezależność finansowa

Głównym czynnikiem brany pod uwagę podczas badania jest **wskaźnik niezależności finansowej** organizacji, tj. udział funduszy własnych do wartości księgowej organizacji - sumy bilansowej, ukazujący strukturę finansowania działalności z dwóch źródeł, tj. z posiadanych środków własnych i obcych - zobowiązań wobec wierzycieli.

Jeśli wartość środków własnych w stosunku do obcych jest równa lub większa niż 50%, wtedy Wnioskodawca otrzymuje maksymalną liczbę 4 punktów. W przypadku przedziałów 40-49% => 3 punkty, 30-39% => 2 punkty, 0-29% => 1 punkt. Jeśli fundusze własne są ujemne => -2 punkty.

(b) płynność

Drugim czynnikiem, pod względem ważności, jest skorelowany dodatnio do ww., **wskaźnik płynności**, tj. wartości **aktywów obrotowych** (minus zapasy) do wartości **krótkoterminowych zobowiązań**, określający zdolność do spłacania swoich bieżących zobowiązań.

Wskaźnik płynność poniżej liczby 1 daje 0 punktów, pomiędzy 1 a 2 -> 1 punkt, powyżej 2 -> 2punkty.

(c) zdolność do przetrwania organizacji

Jest sumarycznym zestawieniem punktów uzyskanych z badania ww. wskaźników (a) i (b).

Jeśli suma punktów będzie równa lub większa niż 5, wtedy ocena sumaryczna zdolności do przetrwania organizacji będzie DOBRA.

W przypadku oceny sumarycznej pomiędzy 3 i 4 => ocena ZADOWALAJACA. Suma punktów równa 2 lub poniżej => ocena SŁABA.

2. Finansowa ocena ryzyka

Ocena dokonywana jest na podstawie oceny ryzyka, a jej wynikiem jest ustalenie formy zabezpieczenia dofinansowania.

Analiza na podstawie oceny ryzyka obejmuje weryfikację danych na koniec roku obrotowego z ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego:

1. czy majątek wnioskodawcy (suma aktywów) jest równy lub przewyższa kwotę dofinansowania w ramach danego projektu,
2. jaki jest stosunek funduszu własnego do przyznanego dofinansowania w danym projekcie;
3. jaki jest wskaźnik udziału kapitałów obcych (zobowiązanie ogółem/pasywa x 100%);
4. jaki jest wskaźnik udziału kosztów w przychodach – wskaźnik efektywności (koszty ogółem/przychody ogółem*100%);
5. czy zaświadczenia ZUS, US oraz raport z KRD wykazują zaległości;
6. czy wnioskodawca wywiązał się z poprzednich zobowiązań finansowych umownych wobec NA, co sprawdzane jest w Bazie FRSE;
7. liczbę aktualnych projektów realizowanych przez wnioskodawcę w ramach perspektywy 2021-2021 programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności.

Na podstawie analizy ww. czynników Narodowa Agencja określa poziom ryzyka jako jeden z czterech:

- I. Brak ryzyka;
- II. Ryzyko niskie;
- III. Ryzyko średnie;
- IV. Ryzyko wysokie.

3. Ustanawianie zabezpieczenia należytego wykonania przez Wnioskodawcę umowy na dofinansowania projektu

Wyniki analizy wskaźnikowej oraz wyniki analizy ryzyka mają wpływ na formę zabezpieczenia:

- w przypadku oceny dobrej oraz braku lub niskiego ryzyka oraz w przypadku oceny zadowalającej oraz braku ryzyka, gdy nie stwierdzono odstępstw opisanych w punkcie 4, NA może odstąpić od żądania zabezpieczenia,
- w przypadku oceny:
 - dobrej, gdy stwierdzono średnie lub wysokie ryzyko, oceny,
 - zadowalającej, gdy stwierdzono ryzyko,
 - słabej w każdym przypadku ryzyka,

Narodowa Agencja będzie miała prawo do zabezpieczenia należytego wykonania umowy, a tym samym zabezpieczenia funduszy budżetu Unii Europejskiej, w formie:.

- a) gwarancji finansowej (bankowej lub ubezpieczeniowej), zgodnie z wytycznymi KE w tym zakresie, określonymi w Przewodniku dla NA Programu E+ i EKS;
- b) weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową określoną przez NA:
 - z poręczeniem majątkiem prywatnym reprezentantów prawnych organizacji Wnioskodawcy;
 - bez ww. poręczenia,
- c) monitoringu realizacji umowy z zastosowaniem określonej liczby raportów przejściowych/postępu na zasadach raportu końcowego, w wariantcie określonej przez NA liczby:
 - rat zaliczkowych,

- rat refundowanych,
 - jednocześnie występujących obu ww. rodzajów rat w odpowiedniej, ustalonej przez NA konstelacji,
- d) połączonych form powyższych zabezpieczeń, np. weksel + rozłożenie na raty zaliczkowe lub refundowane.

W przypadku rozłożenia na raty dofinansowania przekraczającego wartość 750 000 EUR, NA może zastosować dwa warianty:

- a) refundacja przez NA raty dofinansowania założonej z własnych środków beneficjenta na podstawie przedłożonego przez beneficjenta i zaakceptowanego przez NA raportu;
- b) zaliczkowanie części projektu przez NA do wysokości raty określonej w umowie.

4. Odstępstwa od pozytywnej oceny zdolności finansowej organizacji uzyskanej na podstawie wytycznych KE

NA zastrzega sobie prawo do odstępstw od pozytywnej interpretacji ocen uzyskanych przez organizację Wnioskodawcy i w konsekwencji do zastosowania odpowiedniego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, określonego w punkcie 2, zwłaszcza w przypadku gdy:

- a) na majątku organizacji ustanowiono zabezpieczenia w formie hipotek, gwarancji bankowych lub/i weksli, zadłużenie w postaci kredytów i pożyczek krótkoterminowych przewyższa wartość generowanego zysku lub w przypadku generowanej straty, a poziom funduszy własnych wykazuje tendencje zbliżania się do pułapu 80% kwoty przyznanego dofinansowania,
- b) co najmniej w ostatnim roku obrotowym organizacja Wnioskodawcy generuje stratę na działalności statutowej – podstawowej, a dodatni wynik finansowy jest efektem manipulacji lub/i inżynierii finansowej,
- c) występuje brak własnego lub/i obcego majątku trwałego w strukturze aktywów, będącego potencjalnym zabezpieczeniem kwot dłużnych – struktura aktywów oparta wyłącznie na aktywach obrotowych, łatwych do upłynnienia;
- d) występują zmienne i nieprzewidywalne zasady tworzenia funduszy własnych w organizacjach typu non-profit (Stowarzyszenia, Fundacje), które de facto nie stanowią majątku własnego analogicznego do organizacji komercyjnych – są jedynie różnicą między przychodami i kosztami danego okresu;
- e) w ostatnich 2. okresach sprawozdawczych ulegnie gwałtownemu pogorszeniu ogólny standing finansowy w oparciu o szczegółową analizę sprawozdania finansowego Wnioskodawcy i raportu oraz opinii biegłego rewidenta w sprawie,
- f) informacje pochodzące ze sprawozdania finansowego lub raportu i opinii biegłego rewidenta implikują negatywne skutki wobec działalności organizacji w czasie realizacji projektu – istnienie potencjalnego ryzyka, również w odniesieniu do czynników makroekonomicznych i innych,
- g) w innych uzasadnionych jednostkowych sytuacjach, trudnych do przewidzenia, jednak implikujących poziom ryzyka nieodpowiedniego wykonania umowy, który nie będzie mógł być zaakceptowany przez NA.

5. Dodatkowe ustalenia dotyczące Szkolnictwa Wyższego

W przypadku sektora Szkolnictwo wyższe programu Erasmus+ będzie obowiązywać następująca zasada: uczelnie niepubliczne, dla których kwota dofinansowania dla projektu KA103 lub dla projektu KA107 w danym konkursie wniosków wyniesie do 60 tys. Euro, będą zobowiązane przed podpisaniem umowy o dofinansowanie do złożenia weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową, które zostaną zdeponowane w NA do czasu całkowitego rozliczenia realizacji projektu w ramach ww. umowy.

Jeżeli w trakcie trwania umowy, w wyniku przyznania dodatkowych funduszy w ramach tzw. redystrybucji środków, kwota dofinansowania przekroczy 60 tys. euro, konieczne będzie zbadanie beneficjenta pod kątem wiarygodności finansowe.